

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే

॥ దశమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ దశమః సర్గః ॥

ఋష్యశృంగస్యాంగదేశ ఆగమనం శాంతయా సహ వివాహశ్చ

సుమంత్రశ్చోదితో రాజ్ఞా ప్రోవాచేదం వచస్తదా |
యథర్ష్యశృంగస్త్వానీతో యేనోపాయేన మంత్రిభిః |
తన్నే నిగదితం సర్వం శృణు మే మంత్రిభిః సహ || 1.10.1 ||

రోమపాదమువాచేదం సహమాత్యః పురోహితః |
ఉపాయో నిరపాయోఽయమస్మాభిరభిచింతితః || 1.10.2 ||

ఋష్యశృంగో వనచరస్తపఃస్వాధ్యాయసంయుతః |
అనభిజ్ఞస్తు నారీణాం విషయాణాం సుఖస్య చ || 1.10.3 ||

ఇంద్రియార్థైర్భిమత్తైర్నరచిత్తప్రమాధిభిః |
పురమానాయయిష్యామః క్షిప్రం చాధ్యవసీయతాం || 1.10.4 ||

గణికాస్తత్ర గచ్ఛంతు రూపవత్యః స్వలంకృతాః |
ప్రలోభ్య వివిధోపాయైరానేష్యంతేహ సత్యతాః || 1.10.5 ||

శ్రుత్వా తథేతి రాజా చ ప్రత్యువాచ పురోహితం |
పురోహితో మంత్రిణశ్చ తదా చక్రుశ్చ తే తథా || 1.10.6 ||

వారముఖ్యాస్తు తచ్ఛ్రుత్వా వనం ప్రవివిశుర్మహత్ |
ఆశ్రమస్యావిదూరేఽస్మిన్ యత్నం కుర్వంతి దర్శనే || 1.10.7 ||

ఋషేః పుత్రస్య ధీరస్య నిత్యమాశ్రమవాసినః |
పితుః స నిత్యసంతుష్టో నాతిచక్రామ చాశ్రమాత్ || 1.10.8 ||

న తేన జన్మప్రభృతి దృష్టపూర్వం తపస్వినా |
స్త్రీ వా పుమాన్ వా యచ్ఛాన్యత్ సత్త్వం నగరరాష్ట్రజం || 1.10.9 ||

తతః కదాచిత్ తం దేశమాజగామ యదృచ్ఛయా |
విభాండకసుతస్తత్ర తాశ్చాపశ్యద్ వరాంగనాః || 1.10.10 ||

తాశ్చిత్రవేషాః ప్రమదా గాయంత్యో మధురస్వరం |
ఋషిపుత్రముపాగమ్య సర్వా వచనమబ్రువన్ || 1.10.11 ||

కస్త్యం కిం వర్తసే బ్రహ్మజ్ఞాతుమిచ్ఛామహే వయం |
ఏకస్త్యం విజనే దూరే వనే చరసి శంస నః || 1.10.12 ||

అదృష్టరూపాస్తాస్తేన కామ్యరూపా వనే స్త్రీయః |
హార్దాత్తస్య మతిర్జాతా ఆఖ్యాతుం పితరం స్వకం || 1.10.13 ||

పితా విభాండకోఽస్మాకం తస్యాహం సుత ఔరసః |
ఋష్యశృంగ ఇతి ఖ్యాతం నామ కర్మ చ మే భువి || 1.10.14 ||

ఇహాశ్రమపదోఽస్మాకం సమీపే శుభదర్శనాః |
కరిష్యే వోఽత్ర పూజాం వై సర్వేషాం విధిపూర్వకం || 1.10.15 ||

ఋషిపుత్రవచః శ్రుత్వా సర్వాసాం మతిరాస వై |
తదాశ్రమపదం ద్రష్టుం జగ్ముః సర్వాస్తతోఽంగనాః || 1.10.16 ||

గతానాం తు తతః పూజామృషిపుత్రశ్చకార హ |
ఇదమర్థ్యమిదం పాద్యమిదం మూలం ఫలం చ నః || 1.10.17 ||

ప్రతిగృహ్య తు తాం పూజాం సర్వా ఏవ సముత్సుకాః |
ఋషేర్భితాశ్చ శీఘ్రం తు గమనాయ మతిం దధుః || 1.10.18 ||

అస్మాకమపి ముఖ్యాని ఫలానీమాని హే ద్విజ |
గృహాణ విప్ర భద్రం తే భక్షయస్వ చ మా చిరం || 1.10.19 ||

తతస్తాస్తం సమాలింగ్య సర్వా హర్షసమన్వితాః |
మోదకాన్ ప్రదదుస్తస్మై భక్ష్యాంశ్చ వివిధాంచుభాన్ || 1.10.20 ||

తాని చాస్వాద్య తేజస్వీ ఫలానీతి స్మ మన్యతే |
అనాస్వాదితపూర్వాణి వనే నిత్యనివాసినాం || 1.10.21 ||

ఆపృచ్ఛ్య చ తదా విప్రం వ్రతచర్యాం నివేద్య చ |
గచ్ఛంతి స్మాపదేశాత్తా భీతాస్తస్య పితుః స్త్రియః || 1.10.22 ||

గతాసు తాసు సర్వాసు కాశ్యపస్యాత్మజో ద్విజః |
అస్వస్థహృదయశ్చాసీద్ దుఃఖాచ్చ పరివర్తతే || 1.10.23 ||

తతోఽపరేద్యుస్తం దేశమాజగామ స వీర్యవాన్ |
విభాండకసుతః శ్రీమాన్ మనసాచింతయన్ముహుః || 1.10.24 ||

మనోజ్ఞా యత్ర తా దృష్టా వారముఖ్యాః స్వలంకృతాః |
దృష్ట్వైవ చ తతో విప్రమాయాంతం హృష్టమానసాః || 1.10.25 ||

ఉపసృత్య తతః సర్వాస్తాస్తమూచురిదం వచః |
ఏహ్యశ్రమపదం సౌమ్య అస్మాకమితి చాబ్రువన్ || 1.10.26 ||

చిత్రాణ్యత్ర బహూని స్యుర్మూలాని చ ఫలాని చ |
తత్రాప్యేష విశేషేణ విధిర్ధి భవితా ధ్రువం || 1.10.27 ||

శ్రుత్వా తు వచనం తాసాం సర్వాసాం హృదయంగమం |
గమనాయ మతిం చక్రే తం చ నిన్యుస్తథా స్త్రియః || 1.10.28 ||

తత్ర చానీయమానే తు విప్రే తస్మిన్ మహాత్మని |
వవర్ష సహసా దేవో జగత్ ప్రహ్లాదయంస్తదా || 1.10.29 ||

వర్షణైవాగతం విప్రం తాపసం స నరాధిపః |
ప్రత్యుద్ధమ్య మునిం ప్రహ్వాః శిరసా చ మహీం గతః || 1.10.30 ||

అర్ఘ్యం చ ప్రదదౌ తస్మై న్యాయతః సుసమాహితః |
వవ్రే ప్రసాదం విప్రేంద్రాన్మా విప్రం మన్యురావిశేత్ || 1.10.31 ||

అంతఃపురం ప్రవేశ్యాస్మై కన్యాం దత్త్వా యథావిధి |
శాంతాం శాంతేన మనసా రాజా హర్షమవాప సః || 1.10.32 ||

ఏవం స న్యవసత్ తత్ర సర్వకామైః సుపూజితః |
ఋష్యశృంగో మహాతేజాః శాంతయా సహ భార్యయా || 1.10.33 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే దశమః సర్గః ||